

- ☐ ๒๐ ปี ธนาการสมอง พลังอาสาสร้างสังคมที่เท่าเทียม
- ☐ คำกราบบังคมทูลถวายรายงาน สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ของเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ☐ พระราชดำรัสเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ☐ ๑๖ ตัวอย่าง บอร์ดนิทรรศการผลการดำเนินงานของมูลนิธิอาสาสมัครสมอง

ฉบับที่ ๒๔ เดือนกันยายน ๒๕๖๕

จูลสาร
ธนาการสมอง
 สื่อสร้างสัมพันธ์ สรรค์สร้างสังคม

บทบรรณาธิการ

เมื่อวันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาฯ รับเชิญเสด็จออก ณ วังสระปทุม เป็นองค์ประธานเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ และทอดพระเนตรนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual Exhibition) ผลการดำเนินงานของมูลนิธิอาสาสมัครสมอง ในการประชุม “๒๐ ปี ธนาครสมอง พลังอาสาร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ที่ทรงมีพระราชดำริในการจัดตั้งธนาครสมอง และทรงเปิดโอกาสให้ผู้เกษียณอายุเข้าร่วมพัฒนาประเทศ สังคม และชุมชน รวมทั้งเผยแพร่ผลการดำเนินงานของธนาครสมองตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี โดยการถ่ายทอดสดผ่านระบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom, Facebook Live และ YouTube มีมูลนิธิอาสาฯ หน่วยงาน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั่วประเทศ เข้าร่วมงานกว่า ๑,๖๐๐ คน

จุลสารฉบับพิเศษนี้ ได้รวบรวมรายละเอียดและบรรยากาศการจัดงานดังกล่าวมานำเสนออย่างครบถ้วน ทั้งพระราชดำรัสเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ คำกล่าวถวายรายงานของเลขาธิการ สศช. นิทรรศการเสมือนจริง ตัวอย่างผลการดำเนินงานของมูลนิธิอาสาฯ การประชาสัมพันธ์ และผลการประเมินการจัดงานในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ ทุกท่านสามารถรับชมวีดิทัศน์งานย้อนหลัง นิทรรศการธนาครสมอง และการขับเคลื่อนงานของมูลนิธิอาสาฯ รูปแบบใหม่ ที่สวยงาม ทันสมัย และเข้าถึงง่าย ได้ที่เว็บไซต์ <https://www.20years.brainbank.com> รวมทั้งช่วยกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และเชิญชวนภาคีเครือข่าย และผู้ที่สนใจ เข้าไปชมงานย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์ดังกล่าว และสมัครเป็นมูลนิธิอาสาฯ เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาสังคม ชุมชน ให้ดียิ่งขึ้น แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า

๒๐ ปี ธนาครสมอง

“...ความจริงหกลีบแล้ว ถึงแม้จะเป็นเวลาที่สมควรจะให้ ผู้ที่มีอายุน้อยเข้ามาทำหน้าที่ของเขาบ้าง มีโอกาสทำหน้าที่เรายังเป็นกองหนุนที่คอยปกป้องคุ้มครองบ้านเมือง... เรียกว่า เบสเนแบงก์ (Brainbank) ธนาครสมอง...”

จากพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง เนื่องในมงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ณ ศาลาดุสิดาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน อันเป็นที่มาของการจัดตั้งธนาครสมอง ซึ่งได้ดำเนินงานครบ ๒๐ ปี ในปี ๒๕๖๓

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จึงได้เลื่อนการจัดงานมาในปี ๒๕๖๕ โดยกำหนดจัดงาน “๒๐ ปี ธนาครสมอง พลังอาสาร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในรูปแบบออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom, Facebook Live และ YouTube ในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ที่ทรงมีพระราชดำริในการจัดตั้งธนาครสมอง และเผยแพร่ผลการดำเนินงานธนาครสมอง ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี โดยได้รับพระมหากรุณาจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ วังสระปทุม เป็นองค์ประธานพระราชทานพระราชดำรัสเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ และทอดพระเนตรนิทรรศการเสมือนจริง ผลการดำเนินงานของมูลนิธิอาสาสมัครสมอง

ทั้งนี้ มีมูลนิธิอาสาฯ ภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ที่สนใจ เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวม ๑,๐๓๙ รายชื่อ (ทั้งระดับบุคคลและรวมกลุ่ม) กว่า ๑,๖๐๐ คน ได้แก่ ระบบ Zoom Meeting จำนวน ๙๔๐ รายชื่อ YouTube จำนวน ๑๓๕ รายชื่อ และ Facebook จำนวน ๑๐๔ รายชื่อ โดยมูลนิธิอาสาฯ ที่เข้าร่วมประชุมมากที่สุด ๕ จังหวัดแรก ได้แก่ นนทบุรี กรุงเทพฯ นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี

มองพลังอาสา ร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม

รูปแบบการประชุมแบบผสมผสาน

การจัดประชุมแบ่งกิจกรรมเป็น ๒ ส่วน คือ **วังสระปทุม** เป็นสถานที่อำนวยความสะดวกและดำเนินการเปิดประชุมออนไลน์ โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นองค์ประธาน และ**สตูดิโอ** เป็นสถานที่อำนวยความสะดวกผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบออนไลน์ ระหว่างวังสระปทุม โดยมีนางสาวสายสวรรค์ ขยันยิ่ง เป็นพิธีกรดำเนินรายการและนำชมนิทรรศการตลอดงาน ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมสามารถเข้าร่วมประชุมผ่านระบบ Zoom ที่รองรับทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และสมาร์ตโฟน ทุกระบบ รวมทั้งมีการถ่ายทอดสดภาพและเสียงบนอินเทอร์เน็ตผ่านทาง Facebook Fanpage และ YouTube มูลนิธิพัฒนาไท และ สศช.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานพระราชดำริสเป็ดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ

เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น. สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ วังสระปทุม พระราชทานพระราชวโรกาสให้ผู้บริหาร สศช. และ มพท. เข้าเฝ้าฯ โดยมี **ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล** ที่ปรึกษาคณะกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท และผู้แทนมูลนิธิอาสาสมัครสอน ทูลเกล้าฯ ถวายกำหนดการและเข็มที่ระลึก **ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ อักษรแก้ว** ประธานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทูลเกล้าฯ ถวายบัตรมูลนิธิอาสาสมัครสอนกิตติมศักดิ์ และ **ดร.ปรเมธี วิมลศิริ** ประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท ทูลเกล้าฯ ถวายหนังสือ “๒๐ ปีธนาคารสมอง พลังอาสา ร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” จากนั้นสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประทับพระราชอาสน์

ลำดับต่อไปเป็นพิธีเปิดงาน พิธีกรขอพระราชทานพระราชนุญาต กราบบังคมทูลเบิก **นายตุนา พิชยนันท์** เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กราบบังคมทูลถวายรายงานความเป็นมา และความก้าวหน้าการดำเนินงานธนาคารสมอง จากนั้นนำเสนอวีดิทัศน์ “๒๐ ปี ธนาคารสมอง พลังอาสา ร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัสเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ และทอดพระเนตรนิทรรศการเสมือนจริง โดยพิธีกรกราบบังคมทูลถวายรายละเอียดนิทรรศการเสมือนจริง ทั้ง ๕ โซน พร้อมทั้งรับชมวีดิทัศน์ผลงานของมูลนิธิอาสาฯ และปิดงาน ซึ่งมูลนิธิอาสาฯ เจ้าของผลงานที่ได้รับคัดเลือกมาจัดนิทรรศการ เฝ้าทูลละอองพระบาทจากห้องอำนวยความสะดวกการจัดการประชุมออนไลน์ เพื่อถวายข้อมูลแบบ Real Time ตลอดงานจนจบการประชุม

นิทรรศการเสมือนจริง ๓ มิติ ๓๖๐ องศา

นิทรรศการเสมือนจริง ได้จำลองสวนเบญจกิติให้เป็น ๓ มิติ ที่สามารถรับชมได้แบบ ๓๖๐ องศา เสมือนกับการเดินชม นิทรรศการท่ามกลางธรรมชาติ ของสวนที่เต็มไปด้วยพรรณไม้นานาชนิด ที่ให้บรรยากาศที่ร่มรื่นของต้นไม้และดอกไม้ของสวนสาธารณะแห่งนี้ ประกอบด้วย ภาพ ข้อความ วีดิทัศน์ ผลการดำเนินงานของธนาคารสมองตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี และศิลปผลงานของมูลนิธิอาสาฯ ที่เป็นรูปธรรม แบ่งออกเป็น ๕ โซน ได้แก่

โซนต้อนรับ ประกอบด้วย ตราสัญลักษณ์ ๒๐ ปี ธนาคารสมอง พร้อมบอร์ด ข้อมูลนำเสนอภาพรวม นิทรรศการ “ปลูกความคิด ปันความรู้ เปิดประตูสู่ความเท่าเทียม” กว่า ๑๙,๐๐๐ โครงการ/กิจกรรม ของเหล่ามูลนิธิอาสาฯ ที่มุ่งมั่นตั้งใจ ถวายทอดให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อให้คนไทยได้เข้าถึงคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในที่สุด

โซนปรัชญาของแผ่นดิน เป็นการตกแต่งด้วยพรรณไม้สีเหลือง พร้อมพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นเรื่องราวของ **“ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** ที่พระองค์ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดกว่า ๔๘ ปี เปรียบเสมือนเป็น “องค์ความรู้คู่แผ่นดิน” เป็นแนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้นจากวิกฤต มีชีวิตอย่าง “พอเพียง คือ เพียงพอ” สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งนำเสนอในรูปแบบบทความและแผนภูมิปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โซนสู่การกำหนดธรรมาภิบาลและวุฒิสภา โซนนี้อยู่ท่ามกลางธรรมชาติของสวนดอกไม้ พร้อมพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระราชดำรัสของพระองค์ที่แสดงถึงสายพระเนตรอันยาวไกล ที่จะรวบรวมผู้เกษียณอายุมาเป็นพลังสร้างประโยชน์ให้กับแผ่นดิน บทบาทหน้าที่ของ สสช. ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย และตามรอยเบื้องพระยุคลบาทสู่การขับเคลื่อนงานธรรมาภิบาล

โซน ๒๐ ปี การขับเคลื่อนของวุฒิสภา เพื่อพัฒนาแผ่นดิน เป็นอาคารนิทรรศการสถาปัตยกรรมจัดแสดงในรูปแบบสัญลักษณ์ ๒๐ ปี ธรรมาภิบาล เป็นเส้นทางการดำเนินงานของวุฒิสภา ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี ที่ผ่านมา โดยกล่าวถึงบทบาทของวุฒิสภา ที่ช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ การขับเคลื่อนงานวุฒิสภา โดยมูลนิธิพัฒนาไท และ สสช. แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ ช่วงเวลา ได้แก่ **ช่วงแรก** (พ.ศ. ๒๕๔๓-๒๕๔๖) เป็นช่วงของการเร่งจัดทำระบบฐานข้อมูลและให้ความช่วยเหลือตามคำขอ **ช่วงที่ ๒** (พ.ศ. ๒๕๔๗-๒๕๕๐) เน้นการทำงานเชิงรุกและสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน **ช่วงที่ ๓** (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕) เป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศและสร้างเครือข่ายขับเคลื่อนการพัฒนาสู่การปฏิบัติจริง และ **ช่วงที่ ๔** (พ.ศ. ๒๕๕๖-ปัจจุบัน) เป็นช่วงที่ขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โซนสร้างความคิดสู่บรรพชาที่ยั่งยืน เป็นโซนที่สรรสร้างขึ้นภายใต้ซุ้มดอกไม้แห่งจินตนาการ ๔ รูปแบบ เพื่อนำเสนอตัวอย่างผลงานของวุฒิสภา ใน ๔ ด้าน ๑๖ โครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าชมนิทรรศการเสมือนจริงได้ที่ Website : <https://www.20yearsbrainbank.com>

ประชาสัมพันธ์งานอย่างต่อเนื่อง สื่อมวลชนให้ความสนใจนำเสนอข่าวทั้งก่อนและหลังการประชุม

ก่อนจัดการประชุม สสช. และ มพท. ได้วางแผนการประชาสัมพันธ์การจัดงานเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องโดยจัดทำแผ่นพับงาน แบนเนอร์ สปอตโฆษณา และข่าวประชาสัมพันธ์ ส่งไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และสื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และออนไลน์

ตัวอย่างการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ **สื่อวิทยุ** อาทิ การสัมภาษณ์ ดร.ปรเมธี วิมลศิริ ประธานกรรมการมูลนิธิพัฒนาไท ในรายการบันทึกสถานการณ์ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 92.5 MHz ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ การเผยแพร่สปอตทางวิทยุชุมชน รายการดนตรีสีสัน หาดใหญ่ FM 107.75 MHz และเชียงใหม่ เรดิโอ FM 93.75 MHz จำนวน ๖๐ ครั้ง ตลอดจนการขอให้ดีเจช่วยพูดประชาสัมพันธ์งาน**สื่อโทรทัศน์** สัมภาษณ์ นายดนุชา พิชยนันท์ เลขาธิการ สสช. ในรายการเรื่องจริงผ่านจอ ออกอากาศวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ **สื่อสิ่งพิมพ์** อาทิ ไทยรัฐ คอลัมน์ ชุมชอกแซก มติชน คอลัมน์แวดวงการศึกษ **สื่อออนไลน์** อาทิ MCOT ออนไลน์ RYT9 กรุงเทพธุรกิจ สยามรัฐ บ้านเมือง ThaiPR.NET เว็บไซต์ สสช. มพท. Brainbank เฟซบุ๊กและยูทูบ : มูลนิธิพัฒนาไทและสภาพัฒน์ Instagram ของศิลปินในสังกัดกั๊กกั๊กกั๊ก และ Line กลุ่มต่าง ๆ

ภายหลังงานสื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวในพระราชสำนักและทางสื่อต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด นอกจากนี้ สถานีโทรทัศน์ Thai PBS ได้จัดทำสัปดาห์พิเศษ โดยการลงพื้นที่รายงานและสัมภาษณ์การขับเคลื่อนงานของวุฒิสภาธรรมาภิบาล จังหวัดนนทบุรี **“ธรรมาภิบาลขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน : การพัฒนาแบบองค์รวม ศูนย์ชีวิตวิถีวัดโดนด”** ออกอากาศในช่วงภาคเที่ยงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๕

ผู้เข้าร่วมประชุมพึงพอใจมาก

สสช. ได้จัดทำแบบสอบถามสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน “๒๐ ปี ธรรมาภิบาล พลังอาสาสมัครร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” แบบ online มีวุฒิสภา ภาคีเครือข่าย และภาคส่วนต่าง ๆ ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๖๐ คน พบว่า มีความพึงพอใจต่อการจัดงานในภาพรวม ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย ๔.๖๖ จากคะแนนเต็ม ๕) เมื่อจำแนกในแต่ละด้าน พบว่า ผู้เข้าร่วมงานมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมงานเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ **หนึ่ง** การจัดหมวดหมู่ ข้อมูล เรียงลำดับของนิทรรศการมีความชัดเจน เข้าใจง่าย (๔.๗๓) **สอง** การประชาสัมพันธ์และการประสานงานล่วงหน้าก่อนการจัดงาน (๔.๗๐) **สาม** การออกแบบนิทรรศการมีความสวยงาม ทันสมัย น่าสนใจ (๔.๖๙) **สี่** ความคุ้มค่าของการเข้าร่วมงาน **ห้า** ข้อมูลนิทรรศการมีปริมาณเพียงพอต่อการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานธรรมาภิบาล **หก** ระบบการเข้าร่วมงาน ใช้งานง่าย ไม่ซับซ้อนรวดเร็ว และระยะเวลาของการจัดงานมีความเหมาะสม **เจ็ด** รูปแบบ

การจัดงานสามารถเผยแพร่บทบาทหน้าที่และ

คำกราบบังคมทูลถวายรายงาน

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ขอ บายณุชา พิษยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
วันศุกร์ที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ณ วิษณุภูมิ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ

ขอพระราชทานกราบบังคมทูล ทรงแบ่งปันฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายณุชา พิษยนันท์ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในนามของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมูลนิธิพัฒนาไท ล้วนมีความปิติและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าปกกระหม่อมที่ได้ฝ่าละอองพระบาททรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในงาน “๒๐ ปี ธนาкарมอง พลังอาสาสร้างสังคมที่เท่าเทียม” ยังความปลาบปลื้ม และเป็นสิริมงคลแก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมูลนิธิพัฒนาไท วุฒิสภาธนาคารสมองทั่วประเทศ ภาคีเครือข่ายการพัฒนา ตลอดจนพสกนิกรที่เฝ้าทูลละอองพระบาทผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในวันนี้

สืบเนื่องจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ได้มีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานกระแสรบราชดำรัส ในที่ประชุมมหาสมาคม ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เนื่องในมงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งมีประเด็นรับสั่งเกี่ยวกับ “ธนาкарมอง” โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกษียณอายุแล้ว ที่ได้สั่งสมความรู้และความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ มาเป็นเวลายาวนาน มาช่วยงานเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมส่วนรวมของประเทศ

คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ มอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นหน่วยทะเบียนกลางธนาкарมอง ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิ และประสานเชื่อมโยงกับเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อให้วุฒิสภาธนาคารสมองได้ร่วมทำงานพัฒนาประเทศต่อไป

ปัจจุบัน มีวุฒิสภาธนาคารสมองทั่วประเทศ จำนวน ๕,๘๙๗ คน เป็นชายร้อยละ ๖๔ และหญิงร้อยละ ๓๖ ส่วนใหญ่มีช่วงอายุ ๗๕ ปีขึ้นไป จำแนกตามความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในสาขาการพัฒนา จำนวน ๒๑ ด้าน โดยด้านการศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นด้านสังคม ชุมชน แรงงาน และด้านการเกษตร ตามลำดับ

วุฒิสภาธนาคารสมอง มีการทำงานทั้งแบบปัจเจกและรวมกลุ่มทำงาน โดยการช่วยเหลือหรือเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ตามคำร้องขอของหน่วยงานหรือชุมชน หรือริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยเป็นที่ปรึกษา พี่เลี้ยง วิทยากร ตลอดจนจัดการสัมนา ฝึกอบรม ติดตามดูงาน การวิเคราะห์ปัญหาและเรียนรู้กับชุมชน และเป็น

แกนกลางในการประสาน ขับเคลื่อน และเชื่อมโยงการทำงานกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ รวมทั้งเผยแพร่องค์ความรู้และประสบการณ์สู่สาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย

ตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี วุฒิสภาฯ ได้มีการรวมกลุ่มกันทำงานเชิงรุก และขับเคลื่อนงานเชิงยุทธศาสตร์ในหลากหลายมิติตามความต้องการของหน่วยงานและชุมชนทั่วทุกภาคของประเทศ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาท้องถิ่นระดับต่าง ๆ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกับภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วนในพื้นที่ มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมกว่า ๑๙,๐๐๐ กิจกรรม/โครงการ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มูลนิธิพัฒนาไท และเหล่าวุฒิสภาธนาคารสมอง ต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง อย่างหาที่สุดมิได้ จึงได้พร้อมใจกันจัดงานครั้งนี้ขึ้น โดยมี **วัตถุประสงค์** เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่มีสายพระเนตรอันกว้างไกล ทรงริเริ่มแนวพระราชดำรินาการสมอง และเผยแพร่ผลการดำเนินงานของธนาкарสมองในรอบ ๒๐ ปี ให้แก่ภาคีเครือข่ายการพัฒนาทุกภาคส่วน และสาธารณชน ได้รับทราบอย่างกว้างขวาง

การจัดงานครั้งนี้ จัดในรูปแบบออนไลน์ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการจัดนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual Exhibition) มีผู้เข้าร่วมประชุมผ่านระบบ Zoom) เฟซบุ๊กไลฟ์ (Facebook Live) และยูทูบ (Youtube) จำนวนประมาณ ๑,๐๐๐ คน ประกอบด้วย วุฒิสภาธนาคารสมอง ผู้แทนภาคีภาคเอกชน นักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ชุมชน สาธารณชน และสื่อมวลชน

ในโอกาสนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานกราบบังคมทูลเชิญทอดพระเนตรวีดิทัศน์ มีพระราชดำรัสเปิดงาน และทรงปาฐกถาพิเศษ จากนั้นทอดพระเนตรนิทรรศการเสมือนจริง การดำเนินงานของธนาкарสมอง ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา **ควรมีควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม**

พระราชดำรัสเปิดงานและทรงปาฐกถาพิเศษ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
งาน “๒๐ ปีธนาคารสมอง พลังอาสาร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม”
วันศุกร์ ที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เวลา ๑๕.๐๐ น.
ณ วังสระปทุม กรุงเทพฯ

ข้าพเจ้ายินดีที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดงาน “๒๐ ปี ธนาคารสมอง พลังอาสาร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” ในวันนี้ เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และเพื่อเผยแพร่บทบาทหน้าที่ และผลการดำเนินงานของธนาคารสมอง ให้สาธารณชนได้ทราบ

ธนาคารสมอง ก่อเกิดมาจากพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ด้วยทรงเล็งเห็นความสำคัญของการให้ผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ได้ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง จึงได้กราบบังคมทูลปรึกษาพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ว่าน่าจะรวบรวมบุคคลกลุ่มนี้ให้มาช่วยกันพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ของประเทศ ช่วยกันดูแลบ้านเมือง เพราะทุกคนที่เกษียณอายุแล้ว เป็นคนที่มีคุณค่าสูง การช่วยเหลือประชาชนและชาติบ้านเมืองนี้ เป็นหลักการทรงงานของทั้งสองพระองค์มาตลอด ตั้งแต่ข้าพเจ้าจำความได้

ตามรายงานของท่านเลขาธิการฯ ขณะนี้มีวุฒิสภาธนาคารสมองที่อาสามาช่วยประเทศชาติถึง ๕,๘๙๗ คน และมีโครงการพัฒนาที่วุฒิสภาฯ ดำเนินการกว่า ๑๙,๐๐๐ โครงการ เห็นได้ว่าได้สร้างประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างมาก หากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท คงจะทรงปลาบปลื้มปิติ นับเป็นของขวัญชิ้นสำคัญในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้

ประเทศไทยขณะนี้กำลังเข้าสู่สังคมสูงวัย วุฒิสภาธนาคารสมองทุกท่านก็รวมอยู่ในกลุ่มนี้ ทุกท่านเปรียบเสมือนขุมทรัพย์ทางปัญญา ที่สามารถถ่ายทอดข้อมูลความรู้อันเป็นประโยชน์ ช่วยเหลือ เป็นที่ปรึกษา เป็นกำลังสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม การอนุรักษ์ทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมประเพณีได้เป็นอย่างดี

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม โดยประชากรผู้สูงอายุที่มีสุขภาพดีคือสุขภาพดีทั้งกายและจิต มีครอบครัวอบอุ่น มีสังคมที่ดีอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการและบริการที่เหมาะสม อยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีส่วนร่วมและเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของครอบครัว ชุมชน และมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง” ซึ่งให้เห็นถึงการดูแลผู้สูงอายุในเชิงรุกทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว สังคม ชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีความสุขได้

ผู้สูงอายุวัยต้น หรืออายุ ๖๐-๖๙ ปี และผู้สูงอายุวัยกลาง หรืออายุ ๗๐-๗๙ ปี ยังเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น ยังสามารถใช้พลัง ใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์การทำงาน สร้างประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม เช่นเดียวกับบุพการีทุกท่านที่มีจิตใจและความพร้อมที่จะช่วยเหลือชุมชน สังคม และประเทศชาติ

การเป็นผู้สูงอายุอย่างมีพลัง หรือมีศักยภาพ (Active Ageing) คือการเป็นผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ สิ่งที่ต้องบอกความเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ ได้แก่ **การมีสุขภาพที่ดี** ทั้งทางร่างกาย จิตใจ ปัญญา สังคม และจิตวิญญาณ ดูแลตนเองได้ พึ่งพอใจในชีวิตตนเอง **การมีส่วนร่วมในสังคม** มีการพัฒนาความสามารถทางสังคม ทำคุณประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และสังคมได้ตามศักยภาพของตน และ**การมีหลักประกันที่มั่นคง** คือ พึ่งตนเองได้พอควรเรื่องการยังชีพ หรือมีการพัฒนาความสามารถทางเศรษฐกิจ

นอกจากเรื่องคุณภาพ ยังมีเรื่องคุณค่า จะเป็นผู้สูงอายุอย่างมีคุณค่า สิ่งสำคัญคือต้องมองเห็นคุณค่าของตนเอง รู้จักปรับเปลี่ยนตัวเองทั้งในแง่มุมมองและทัศนคติ การเป็นผู้สูงอายุอย่างมีคุณค่าควรประกอบด้วย ๔ ดี คือ คิดดี ปัญญาดี สุขภาพดี สังคมดี

คิดดี คือ ต้องเปลี่ยนทัศนคติการมองตนเอง จากที่คิดว่าเมื่อสูงอายุแล้วต้องพึ่งพิงคนรอบข้าง ไร้ค่า เป็นการมองสิ่งดีที่มีในตนเอง สร้างความเชื่อมั่นว่าตนยังสามารถเป็นผู้ให้สิ่งที่ดีแก่สังคมได้ด้วยศักยภาพที่มีอยู่

ปัญญาดี เป็นผู้มีโลกทัศน์เปิดกว้าง ปรับเปลี่ยนมุมมอง และเปิดใจให้กว้าง กล้าที่จะเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้เท่าทันโลก เท่าทันเทคโนโลยี

สุขภาพดี ต้องให้ความสำคัญในเรื่องการดูแลสุขภาพ สุขภาพให้ได้อยู่เสมอ เพื่อป้องกันปัญหาโรคร้ายรุมเร้า

สังคมดี ไม่ปิดกั้นตัวเองจากสังคม ใช้สิ่งดีที่มีในตนทำประโยชน์ให้สังคม สังคมก็ต้องเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม เพราะผู้สูงอายุหลายท่านเป็นผู้มีภูมิความรู้สูง ความคิดดี หลายท่านเคยทำงานรับใช้ประเทศชาติด้วยดีมาตลอด

ท้ายที่สุดขอสรุปว่า ผู้สูงอายุ รวมทั้งวุฒิสภาฯ อนุศาสนาจารย์ทุกท่าน สามารถทำตนเองให้เป็นผู้มีศักยภาพ มีคุณภาพ มีคุณค่า ความรู้เป็นสิ่งที่เพิ่มเติมได้ ผู้สูงอายุหลังเกษียณจะมีเวลามากขึ้น สามารถหาความรู้ทุกด้านได้จากสื่อต่าง ๆ ที่มีในปัจจุบัน และต้องรู้จักพัฒนาการใช้ชีวิต เพื่อจะอยู่ได้อย่างมีความสุขในทุกด้าน ได้แก่

ด้านร่างกาย เรียนรู้วิถีดูแลสุขภาพ เน้นการป้องกันมากกว่ารักษา ออกกำลังกายพอควร รับประทานอาหารเหมาะกับวัยตามหลักโภชนาการ ระวังตนเองเรื่องอุบัติเหตุ

ด้านจิตใจและอารมณ์ มองโลกในแง่ดี อารมณ์ดี เป็นมิตร ทำกิจกรรมที่ทำให้มีความสุข ภูมิใจในตนเอง

ด้านสังคม เปิดใจให้กว้าง เข้าร่วมกิจกรรมสังคม หรือบำเพ็ญประโยชน์ตามกำลัง ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี สนใจการเปลี่ยนแปลงในสังคม พบปะมิตรสหายบ้างในบางโอกาส

ด้านสติปัญญาและการรู้คิด กระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง สนใจข่าวสารและสถานการณ์ต่าง ๆ เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อ่านหนังสือ หัดใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จำเป็น

ด้านจิตวิญญาณ ทำจิตใจให้สงบเยือกเย็น อาจใช้คำสอนทางศาสนาเป็นแนวทาง รู้จักควบคุมและจัดการกับสภาวะอารมณ์ ปล่อยวาง ปรับตัว ยอมรับสภาพความเป็นจริง

ข้าพเจ้าขอยกย่องและขอขอบคุณวุฒิสภา อนุศาสนาจารย์ทุกท่าน ที่มีความตั้งใจดี เสียสละ เพื่อจะช่วยเหลือกิจการของชาติบ้านเมืองด้วยความเต็มใจ ทั้งขออวยพรให้ทุกท่านมีสุขภาพอนามัยดี มีพลังกาย พลังใจดีขึ้นนี้ไปอีกนานเท่านาน

ได้เวลาอันควร ข้าพเจ้าขอเปิดงาน “๒๐ ปี อนุศาสนาจารย์ พลังอาสา ร่วมสร้างสังคมที่เท่าเทียม” ณ บัดนี้ ขอให้งานประสบผลสำเร็จสมดังเจตนารมณ์ทุกประการ

“๑๖ ตัวอย่างมรดกนิทรรศการ

ผลการดำเนินงานของวุฒิสภาธนาคารสมอง”

จากความคิดต่าง ๆ ที่มากด้วยประสบการณ์ วันนี้ วุฒิสภาฯ ได้เปลี่ยนความคิดเหล่านี้ให้กลายเป็นโครงการที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืน โดยโครงการที่นำเสนอนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งจาก ๑๙,๐๐๐ โครงการที่วุฒิสภาฯ ได้จัดทำขึ้นตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา

การทำขนมไทยโบราณ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

“อนุรักษ์ สืบสาน มรดกขนมไทย สร้างชื่อไกลระดับโลก”

นายเฉลิม อภิวัตน์ ประธานวุฒิสภาธนาคารสมอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

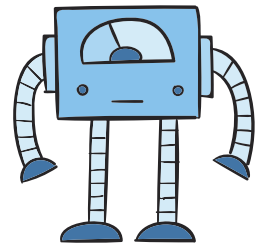

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานีเก่าที่สำคัญได้ชื่อว่าเป็นศูนย์กลางทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย และยังได้รับการยกย่องจาก UNESCO ให้เป็น “เมืองมรดกโลก” อีกทั้งมีต้นทุนด้านการท่องเที่ยวที่ดีมาก โดยเฉพาะละครเรื่องบุพเพสันนิวาส ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑ ยิ่งทำให้จังหวัดได้รับความนิยมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอีก เกิดกระแสการแต่งกายด้วยชุดไทยและบริโภคอาหารไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่ได้รับความนิยมในระดับโลก

วุฒิสภาธนาคารสมอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มีอาชีพทำขนมไทยโบราณ จึงเป็นแกนนำในการสาธิตการทำขนมไทยสูตรโบราณ พร้อมกับเล่าประวัติการทำขนม ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ที่มีท้าวทองกีบม้าเป็นผู้เริ่มต้น ให้แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และเลือกซื้อเป็นของฝาก โดยเฉพาะขนมไทยตระกูลทอง ๗ อย่าง ได้แก่ ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง เม็ดขนุน ทองเอก จำมงกุฏ และเสน่ห์จันทร์ ต่อมา มีภาคีเครือข่ายอื่น ๆ เข้ามาช่วยหนุนเสริม เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เชิญวุฒิสภาฯ เป็นวิทยากรสาธิตการทำขนมไทยโบราณให้กับนักศึกษา และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดจัดโปรแกรมการท่องเที่ยว ทำแผ่นพับ ป้ายประวัติ ท้าวทองกีบม้า และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้ดูสวยงาม ทันสมัย และคงเอกลักษณ์ความเป็นไทย เช่น ชะลอม กระเจียด ตะกร้า เป็นต้น และรับออกรงานในโอกาสสำคัญต่าง ๆ อาทิ งานแต่งงาน งานบวช การประชุม จึงเป็นจุดขายและเพิ่มมูลค่าให้กับขนมไทยโบราณและการท่องเที่ยวในพื้นที่ สร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นการอนุรักษ์ สืบทอดมรดกการทำขนมไทยโบราณมิให้สูญหาย จนกลายเป็นสินค้าเด่น/ยอดนิยมของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมไทยป้ามะลิใน ต.เกาะเรียน และได้รับการต่อยอดเป็นสินค้า OTOP ประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โครงการหุ่นยนต์ด้านวิทยาศาสตร์

“จากอุดมการณ์ “เด็กเสมือนผ้าขาวที่รอวันแต่งเติมสีสัน”

สู่ปณิธานในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์และทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นภัยต่อสังคม”

วุฒิสภาคารสมอง จังหวัดอุดรธานี จัดทำโครงการ “หุ่นยนต์ด้านวิทยาศาสตร์” ขึ้น โดยส่งเสริมและสนับสนุนด้านองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ให้นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนคิงตะเภา-ถ้ำฉลอง และโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง ที่เป็นหนึ่งในกลุ่มเสี่ยงจากสภาพแวดล้อม ครอบครัว และชุมชน นอกจากนี้ ยังได้จัดการแข่งขันหุ่นยนต์สำหรับเด็กและเยาวชน ๓ ประเภท ได้แก่ หุ่นยนต์ต่อสู้ หุ่นยนต์ขนของ และหุ่นยนต์เตะฟุตบอล รวมถึงส่งเสริมการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น

นายองอาจ พรหมประไพ วุฒิสภาคารสมอง จังหวัดอุดรธานี

โครงการ “หุ่นยนต์ด้านวิทยาศาสตร์” จัดทำขึ้นเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของเทคโนโลยีการประกอบหุ่นยนต์ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยให้เด็กมีความรู้ สร้างจิตสำนึกให้กับเยาวชน และสามารถต่อยอดเป็นโครงงานวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการศึกษาต่อในอนาคตที่มีหลากหลายช่องทาง และสามารถเตรียมพร้อมได้ตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน โดยวุฒิสภาฯ ให้คำปรึกษาและแนะนำในหลายด้าน ทั้งการเรียน การดำเนินชีวิต พิษภัยอันตรายของยาเสพติด ผ่านการสร้างหุ่นยนต์ระดับพื้นฐาน สร้างการมีส่วนร่วมในการแข่งขัน และจุดประกายทางการศึกษาผ่านกิจกรรมหุ่นยนต์ ทำให้เด็กและเยาวชนมีเวทีในการแสดงความสามารถ พัฒนาสมรรถนะและศักยภาพในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำหลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มาใช้ในการวางแผนการศึกษาในอนาคต ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน ห่างไกลอบายมุขและสิ่งเสพติด เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาต่อยอดความรู้สู่ความสำเร็จในอนาคตต่อไป

การจัดรายการวิทยุ “เสียงคนสุรินทร์”

“เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและส่งต่อองค์ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตสาระหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญของภาครัฐสู่สาธารณชน ทำให้ประชาชนมีความรู้ที่หลากหลาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี”

นายฉัตรชัย ชุมชุม ประธานวุฒิสภาคารสมอง จังหวัดสุรินทร์

กลุ่มวุฒิสภาคารสมอง จังหวัดสุรินทร์จัดรายการวิทยุ “เสียงคนสุรินทร์” ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.สุรินทร์ คลื่น FM 97.50 MHz ทุกวันศุกร์ เวลา ๑๐.๑๕-๑๑.๐๐ น. และรายการ “ร่วมคิด ร่วมทำ จากวุฒิสภา จ.สุรินทร์” คลื่น FM 93.50 MHz ทุกวันเสาร์ เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. และเป็นผู้แปลบทวิทยุจากภาษาไทยเป็นภาษากัมพูชา เพื่อออกอากาศในรายการ “สื่อสัมพันธ์ไทย-กัมพูชา” (Twin Radio) ซึ่งออกอากาศพร้อมกันทั้งสองประเทศ โดยเชื่อมสัญญาณเสียงร่วมกันระหว่าง สวท.สุรินทร์และสถานีวิทยุกระจายเสียงจังหวัดอุดรธานี ราชอาณาจักรกัมพูชาตามโครงการผลิตรายการวิทยุคู่แฝดชายแดนไทย-กัมพูชา เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและส่งต่อองค์ความรู้ที่สำคัญและ

จำเป็นต่อการดำรงชีวิต สาระหรือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการต่าง ๆ และนโยบายที่สำคัญของภาครัฐสู่สาธารณชน อาทิ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทิศทางการพัฒนาในแผนพัฒนา และยุทธศาสตร์ชาติ การสร้างรายได้ ศิลปวัฒนธรรม การดูแลสุขภาพ และผลการดำเนินงานของวุฒิสภาฯ ตลอดจนข่าวสารบ้านเมือง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์

ผลการจัดรายการวิทยุช่วยให้ประชาชนได้รับความรู้ที่หลากหลาย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี และยังได้รู้จัก “ธนาคารสมองและบทบาทของวุฒิสภาฯ” รวมทั้งเป็นการสร้างเครือข่ายการทำงานของวุฒิสภาฯ และประชาสัมพันธ์งานของวุฒิสภาฯ ให้สาธารณชนได้รู้จัก ซึ่งวุฒิสภาฯ ได้รับความร่วมมือ การยอมรับ และเคารพนับถือเป็นอย่างดีจากประชาชน

การใช้ปัญญาพัฒนาชุมชนบ้านสามขา

“ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และจัดการชุมชนด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน ผ่านการแสวงหาความรู้หลากหลายวิธี ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสมัยใหม่ การศึกษาดูงาน และภาคีการพัฒนา ร่วมบูรณาการองค์ความรู้ จนเกิดเป็นปัญญาที่สามารถนำไปพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ได้ คนในชุมชนบ้านสามขาสสามารถจัดการชีวิตของตนเองและชุมชน จนเกิดเป็นวิถีชีวิตและวิถีแห่งการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน”

นายทวีศักดิ์ ไชยองค์การ และ ร.ต.ชัย วงศ์ตระกูล วุฒิสาสานาคารสมอง จังหวัดลำปาง

ในอดีตบ้านสามขา จังหวัดลำปาง มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ต่อมาในปี ๒๕๐๑-๒๕๐๓ มีการเปิดสัมปทานป่าไม้ ชาวบ้านบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำเพื่อทำไร่เลื่อนลอย เกิดความแห้งแล้ง และทำการเกษตรแบบพึ่งพาสารเคมี และชาวบ้านมีหนี้สินจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมในชุมชน

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ชุมชนบ้านสามขาได้ประชุมหาแนวทางการแก้ไขปัญหา จึงเห็นว่าควรจัดกิจกรรม “สร้างปัญญา” ให้แก่เด็กและเยาวชน โดยนายทวีศักดิ์ ไชยองค์การ และนางภาวณา วงศ์โสเม วุฒิสาสานาคารสมอง จังหวัดลำปาง ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเรื่อง **ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructionism)** มาเป็นที่ปรึกษาและร่วมดำเนินการตั้งแต่เริ่มแรก และน้อมนำ**ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**มาประยุกต์ใช้ในการจัดการชุมชน อาทิ ปัญหาหนี้สิน การศึกษา การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติ และการพัฒนาชุมชน โดยเริ่มจาก**ด้านการศึกษา** ซึ่งวุฒิสาสานาคารสมอง ร่วมกับผู้นำชุมชน และภาคีเครือข่าย ดำเนินการภายใต้แนวคิดการสร้างและพัฒนา

ปัญญาให้แก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ ภายใต้หลักคิดที่ว่า **“สร้างคนให้มีปัญญา แล้วคนจะสร้างโลก”** ตามทฤษฎี Constructionism โดยใช้วิธี Learning by Doing ด้วยการพัฒนาระบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ผ่านกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการของเด็กนักเรียน โดยมีครูช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิด จัดรูปแบบการเรียนรู้แบบพี่สอนน้อง เพื่อนช่วยเพื่อน ทำให้เด็กกล้าคิดกล้าแสดงออก และสร้างองค์ความรู้และต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขยายไปสู่ชุมชน โดย**ให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้และจัดการชุมชนด้วยตนเอง** โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับชุมชน เพื่อแก้ไขวิกฤตปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเน้นให้ชุมชน **คิด ทำ ทบทวน** เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น บัณฑิตครัวเรือน โปรแกรมบัญชีร้านค้าและครัวเรือน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การบริโภคด้วยการประหยัด ปรับระบบโครงสร้างหนี้ จัดตั้งกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ตำบลสามขา และสวัสดิการชุมชน รวมทั้งจัดตั้งกลุ่มอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น

วุฒิสาสานาคารสมอง ได้มีบทบาทสำคัญในการร่วมบูรณาการองค์ความรู้จนเกิดเป็นปัญญาที่สามารถนำไปพัฒนาสิ่งต่าง ๆ จนเป็นวิถีชีวิตของคนในชุมชน ช่วยให้คนในชุมชนบ้านสามขาสามารถจัดการชีวิตของตนเองและชุมชนได้ จนเป็นวิถีแห่งการพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนจนถึงปัจจุบัน

กลุ่มผู้ปลูกหม่อน เลี้ยงไหม และทอผ้าไหม (ผ้าขึ้นตีนแดง)

“สร้างงาน สร้างอาชีพ และรายได้ให้กับผู้ประกอบการในชุมชน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และปลูกฝังให้คนในชุมชนอนุรักษ์ความเป็นไทย ร่วมสืบสานวัฒนธรรมพื้นเมืองให้คงอยู่ตลอดไป”

นางวาสนา ชันธวุฒิกุล วุฒิสาสานาคารสมอง จังหวัดบุรีรัมย์

วุฒิสาสานาคารสมอง จังหวัดบุรีรัมย์ มีการหารือร่วมกันและพบว่า บุรีรัมย์ยังไม่มีผลิตภัณฑ์ผ้าไหมที่หลากหลาย และรูปแบบไม่ทันสมัย จึงเข้าไปที่ชุมชนบ้านหัวสะพาน ต.บ้านยาง อ.พุทไธสง ที่มีการผลิตผ้าไหมมัดหมี่ตีนแดงสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลายาวนาน และได้ประชุมร่วมกับผู้ใหญ่บ้านและประธานกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และให้คำแนะนำมาเป็นระยะ ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ชุมชนมีการผลิตสินค้าหลากหลายรูปแบบ เช่น ผ้าขึ้นตีนแดง

(อ่านต่อหน้า ๑๑)

การพัฒนาพื้นที่แบบองค์รวม

“พัฒนาพื้นที่แบบองค์รวม ประสานเชื่อมโยงระหว่างชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้คนในที่สุด”

วุฒิสภาสมาชิกรัฐสภา จังหวัดนนทบุรี มีการดำเนินงานมายาวนาน และมีการส่งต่อกิจกรรมสู่รุ่นปัจจุบันคือ **การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง** ที่เรียกว่า **“ศูนย์เรียนรู้ตลอดชีวิต วัดโดนด หลวงพ่อสำเร็จ”** ซึ่งเป็นผลงานที่โดดเด่นของวุฒิสภา จ.นนทบุรี กลุ่มบางกรวย-กฟผ. ที่วุฒิสภา ส่วนใหญ่เกษียณอายุจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้จัดทำเป็นตัวอย่างการขับเคลื่อนงานในลักษณะการ**พัฒนาพื้นที่แบบองค์รวม** ที่พัฒนา สร้างความเข้มแข็ง และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชน โดยวุฒิสภา ประสาน เชื่อมโยง สร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและสถาบันทางสังคมในพื้นที่ ชุมชน วัด โรงเรียน อย่างเป็นเอกภาพ

นายวรพจน์ มานะพันธุ์พงศ์ วุฒิสภาสมาชิกรัฐสภา จังหวัดนนทบุรี

มีการทำงานร่วมกับผู้ทรงภูมิปัญญาที่มีความเชี่ยวชาญในชุมชน และใช้วัดเป็นศูนย์กลางในการดูแลคนในชุมชนโดยรอบ ที่ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในประเด็นการพัฒนาพื้นที่ด้วยการมีส่วนร่วม และนำพระราชดำรัสเกี่ยวกับธนาคารสมอง ที่มุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุที่มีกำลังกาย กำลังใจ และมีความพร้อมมาเป็นกำลังในการพัฒนาสังคมและชุมชนของตนเอง

ศูนย์เรียนรู้ตลอดชีวิต วัดโดนด มีศูนย์เรียนรู้ย่อยที่สำคัญ เช่น **ศูนย์เรียนรู้ชีววิถีวัดโดนด** ที่ให้ความรู้ชุมชนในรูปแบบแปลงเกษตรอินทรีย์สาธิต และขยายผลเป็นธนาคารจุลินทรีย์และธนาคารเมล็ดพันธุ์แท้ เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ (EM) **ศูนย์คัดแยกขยะ** เป็นแหล่งเรียนรู้การคัดแยกขยะต้นทางและกำจัดขยะในครัวเรือน **ศูนย์เรียนรู้ต้นไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัดวัดโดนด** เป็นศูนย์เรียนรู้พันธุ์ไม้พระราชทานประจำจังหวัดที่สำคัญ **ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม เศรษฐกิจ ผู้พิการและผู้สูงอายุวัดโดนด** ดูแลด้านกายภาพ บำบัด และการเยียวยาเบื้องต้น รวมทั้งจัดกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ ให้ผู้รับการบำบัดมีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งกายและใจ **ศูนย์การเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาวัดโดนด** เป็นศูนย์ฝึกอาชีพและอนุรักษ์วัฒนธรรมความเป็นไทย ด้วยการสอนทำอาหารเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็ง และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นให้กับชุมชน

การทำงานของวุฒิสภา ใช้หลักการบูรณาการการทำงานแบบองค์รวม โดยวุฒิสภา และเจ้าอาวาสวัดโดนด ซึ่งเป็นวุฒิสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานเชื่อมโยงระหว่างชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในพื้นที่ เช่น ส่วนราชการในจังหวัดนนทบุรี อาทิ เกษตรจังหวัด กฟผ. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เอกชน และอาสาสมัครต่าง ๆ มาร่วมดำเนินงาน อีกทั้ง วุฒิสภายังเป็นที่ปรึกษาโครงการ วิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ร่วมกับหน่วยงาน และเป็นแกนนำหรือผู้กระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานต่าง ๆ รวมทั้งเป็นสารตั้งต้นในการดำเนินงาน ด้วยการทำเป็นแบบอย่างด้วยตนเอง

ต่อจากหน้า ๑๐

ผ้ามัดหมี่เชิงแดง การแปรรูปผ้าไหมเป็นหมอนสมุนไพรหมอนสามเหลี่ยม และกระเป๋า เป็นต้น

อีกทั้งกลุ่มวุฒิสภา ยังได้ให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ อาทิ การผลิตผ้า การตลาด เทคโนโลยี และการปรับปรุงคุณภาพสินค้า รวมทั้งได้จัดทำและนำเสนอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดหรือหัวหน้าส่วนราชการ ถึงประเด็น/เรื่องที่ควรนำไปแก้ไข/พัฒนา การรณรงค์เชิญชวนให้ข้าราชการและประชาชนสวมใส่ผ้าไหมตามความเหมาะสม ด้วยการสร้างความรับรู้ให้ประชาชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุม การเดินแบบ การกุศล งานวัฒนธรรมและประเพณีในทุกองค์กร รณรงค์ให้สวมใส่ผ้าไทยในวันเทศกาลต่าง ๆ หรือในวันที่หน่วยงานกำหนด เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดค่านิยมการใช้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนในชุมชน

วุฒิสภา ทำงานร่วมกับและภาคีเครือข่ายอื่น ๆ อาทิ สหกรณ์จังหวัดบุรีรัมย์ สหกรณ์อำเภอพุทไธสง พัฒนาชุมชน และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย(กศน.) ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และมองหาโอกาสในการกระจายสินค้าผ่านช่องทางต่าง ๆ

ผลจากการดำเนินงานของวุฒิสภา ช่วยหนุนเสริมเติมเต็มความรู้ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ และในจังหวัด ให้มีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และยังก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และมีรายได้ให้กับผู้ประกอบการและคนในชุมชนมากขึ้น รวมทั้งเป็นการปลูกฝังให้คนในชุมชนอนุรักษ์ ความเป็นไทย ร่วมสืบสานวัฒนธรรมพื้นเมืองให้คงอยู่ตลอดไป

กลุ่มสุขภาพ

“พัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นเด็กที่แข็งแรง เก่ง ดี และมีความสุข เพื่อเติบโตอย่างมีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญของชาติ”

ศ.นพ.มนตรี ตู้จินดา ประธานมูลนิธิอาสาสมัครมองกลุ่มสุขภาพ กรุงเทพฯ

เมื่อปี ๒๕๔๖ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางการแพทย์ สาธารณสุข และด้านอื่น ๆ อาทิ ศ.เกียรติคุณ แพทย์หญิง คุณสาคร ธนมิตร ศ.นพ.มนตรี ตู้จินดา อาจารย์ปรีชา สุตันทัต อาจารย์สิรินทร์ พิบูลนิมม อาจารย์วีระ ประเสริฐศิลป์ อาจารย์ทรวง เหลี่ยมรังสี และท่านอื่น ๆ ประมาณ ๖๐ ท่าน รวมกลุ่มกันเรียกว่า วุฒิอาสาฯ กลุ่มสุขภาพ กรุงเทพฯ

ก้าวแรกของวุฒิอาสาฯ กลุ่มสุขภาพ ได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร ในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้มีการดำเนินการด้านอาหาร และโภชนาการ ในการพัฒนาศักยภาพของคนไทย จัดทำ “เกณฑ์มาตรฐานด้านโภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร” ในปี ๒๕๔๗-๒๕๔๙ โดยวิจัยและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐาน ด้านโภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็น เครื่องมือในการตรวจวัดคุณภาพอาหารในสถานศึกษา “โครงการ พัฒนาเด็กไทยให้เต็มศักยภาพด้วยอาหารและโภชนาการ” โดยร่วมกับมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ใน ๔ ภูมิภาค ๗ พื้นที่ ทั่วประเทศ เพื่อสร้างเครือข่าย รูปแบบ การดำเนินงานในการสร้างเสริมสุขภาพ “โครงการพัฒนาโรงเรียน ต้นแบบด้านสุขาภิบาลอาหาร” ดำเนินงานระหว่างปี ๒๕๕๓-๒๕๕๕ เพื่อสาธิตรูปแบบการบริหารโรงอาหารตามข้อกำหนดมาตรฐานงาน สุขาภิบาลอาหารในสถานศึกษา และเป็นแนวทางให้สถานศึกษาอื่น นำไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้การดำเนินงานทุกโครงการได้รับความร่วมมือ

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร กรมอนามัย สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำชุดองค์ความรู้เกี่ยวกับ สุขภาพ ประกอบด้วย หนังสือ “ธนาคารสมองเพื่อสุขภาพ” เล่ม ๑ และ ๒” หนังสือ “สร้างเด็กไทยให้เต็มศักยภาพ ด้วยการออกกำลังกาย” หนังสือ “ลายครามตามดู อาหารโรงเรียน” เพื่อแจกจ่ายให้แก่ห้องสมุดโรงเรียนและ ห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ

ผลจากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ของวุฒิอาสาฯ กลุ่มสุขภาพ และภาคีเครือข่ายจากองค์กร ภาครัฐ เอกชน ชุมชน ทำให้ให้เด็กและเยาวชนรู้จักคิด วิเคราะห์ ถึงสิ่งที่ดีต่อสุขภาพ เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วย โภชนาการและสุขาภิบาลอาหารที่ดี และมีการออกกำลังกาย อย่างเหมาะสม โดยเน้นการป้องกันมากกว่าการรักษา อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนไทยได้เติบโต เป็นคนรุ่นใหม่ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง สุขภาพจิต และสติปัญญาดี มีคุณธรรม ส่งผลให้เด็กเติบโตเป็นประชากร ที่มีคุณภาพในอนาคต และนำไปสู่การสร้างรากฐานของคน และชุมชนที่เข้มแข็งต่อไป โดยแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ยังคง ดำเนินการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

ศิลปะการแทงหยวกกล้วย

“ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ และประชาชน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์
พื้นฟู และสืบสานศิลปะการแทงหยวกกล้วยอันทรงคุณค่า ให้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป”

พันจ่าอากาศเอก สุรเดช เดชคง วุฒิสภาสธารณาการสมอง จังหวัดอ่างทอง

พันจ่าอากาศเอก สุรเดช เดชคง เริ่มเป็นช่างแทงหยวกตั้งแต่ยังเรียนชั้นประถม โดยสืบทอดองค์ความรู้จากปู่และพ่อ ด้วยการเดินทางติดตามไปช่วยงานแทงหยวกในงานพิธีศพต่าง ๆ จนกระทั่งเข้ารับราชการทหารและโอนมารับราชการครูที่จังหวัดอ่างทอง ซึ่งเป็นบ้านเกิด และต้องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมการแทงหยวกกล้วยไว้มิให้สูญหาย จึงจัดทำหลักสูตรวิชาแทงหยวก เป็นวิชาเลือกในโรงเรียน และเริ่มถ่ายทอดวิชาตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ จนถึงเกษียณอายุราชการในปี ๒๕๕๒ ภายหลังจากเกษียณอายุราชการ ได้ช่วยงานแทงหยวกในงานของชุมชนควบคู่กับการสอนให้ผู้ที่สนใจทั้งส่วนบุคคลและรวมกันเป็นกลุ่ม โรงเรียนประถมและมัธยม รวมถึงมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โดยได้อนุรักษ์ลายดั้งเดิม เช่น ลายปิดมุม การเล่นลาย ล้อลาย การลงสีบนลายต่าง ๆ เป็นต้น และมีลายที่ภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง คือ “ลายพัฒนา” ซึ่งเป็นลายที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานนามให้เมื่อคราวได้เฝ้าถวายงานที่จังหวัดนราธิวาส เมื่อปี ๒๕๕๔

ปัจจุบัน ยังเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับหลายหน่วยงาน อาทิ ศูนย์การศึกษาชนนอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ศาลาया จ.นครปฐม “ศูนย์วังเดือน อาคมสุรทัศน์” จ.อุทัยธานี ซึ่งเป็นแหล่งฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งนี้ สิ่งที่ภาคภูมิใจเป็นอย่างมากคือ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ให้คณะวุฒิสภาฯ ไปเผยแพร่ความรู้การแทงหยวก ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมื่อปี ๒๕๖๑

จังหวัดอ่างทองมีวุฒิสภาฯ จำนวน ๖ ท่าน ที่สามารถถ่ายทอดศิลปะการแทงหยวกได้ โดยทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เช่น สภาวัฒนธรรมจังหวัดอ่างทอง มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดฝึกอบรม เช่น ค่าวิทยากร วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ เป็นต้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ร่วมจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานศิลปะการแทงหยวกกล้วยให้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณชน และสามารถขยายผลการถ่ายทอดองค์ความรู้ศิลปะการแทงหยวกกล้วยให้นักเรียน นักศึกษา ผู้สนใจทั่วไป สถาบันการศึกษา หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับศิลปะการแทงหยวกกล้วยไปประกอบอาชีพ และนำไปประดับตกแต่งในงานพิธีสำคัญต่าง ๆ อันเป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนคนรุ่นใหม่ และประชาชน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการอนุรักษ์

พื้นฟู และสืบสานศิลปะการแทงหยวกกล้วยอันทรงคุณค่าให้อยู่คู่กับสังคมไทยตลอดไป

ศิลปะปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร

“สร้างโอกาส สร้างความรู้ สร้างรายได้สู่ชุมชน และสืบสานอนุรักษ์งานปูนปั้น
ให้เป็นมรดกที่อยู่เคียงคู่จังหวัดเพชรบุรีตลอดไป”

นายทองร่วง เอมโอษฐ์ วุฒิสาสานาคารสมอง จังหวัดเพชรบุรี

งานปูนปั้นสกุลช่างเมืองเพชร เป็นมรดกและภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดเพชรบุรี และจัดอยู่ในสาขางานช่างฝีมือดั้งเดิม ที่มีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาตั้งแต่สมัยโบราณ ทั้งกรรมวิธีการผลิตปูน ความพิถีพิถันในการปั้น และการออกแบบลวดลายที่มีการสอดแทรกแนวคิดและแรงบันดาลใจของช่างปูนปั้นลงไปในงาน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา วุฒิสาสานาคารสมอง จ.เพชรบุรี และเครือข่าย ได้พัฒนางานปูนปั้นมาอย่างต่อเนื่องและเป็นจำนวนมาก ทั้งใน จ.เพชรบุรี และจังหวัดอื่น เช่น พระอุโบสถ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดพลับพลาชัย ฐานพระพุทธรูปชินราช และได้รับเชิญจากกรมศิลปากรให้เป็นผู้ออกแบบและควบคุมช่างกว่า ๑๐๐ คน ในโครงการ “บูรณปฏิสังขรณ์วัดพระศรีรัตนศาสดาราม และพระบรมมหาราชวัง ในช่วงเตรียมการฉลอง ๒๐๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์” เป็นต้น โดยได้รับการคัดเลือกให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (ประณีตศิลป์-ศิลปปูนปั้น) ในปี ๒๕๕๔

ทั้งนี้ การทำงานในฐานะวุฒิสาสานาคารสมอง นับเป็นช่องทางสำคัญในการเผยแพร่ผลงานและถ่ายทอดภูมิปัญญาการปั้นแบบโบราณให้คนรุ่นใหม่ ผ่านศูนย์การเรียนรู้งานปูนปั้น อ.ทองร่วง เอมโอษฐ์ โดยจะ ฝึกเด็กครั้งละ ๔-๕ คน เริ่มต้นจากลายพื้นฐานง่าย ๆ ไปจนถึงลวดลายที่ต้องใช้ความประณีตมาก และเปิดโอกาสให้ลูกศิษย์ทุกคนสามารถรับงานได้เอง เพื่อให้มีรายได้ในการเลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไป แม้ว่าวุฒิสาสานาคารสมอง ส่วนใหญ่จะมีอายุมากและไม่ได้ทำงานปั้นด้วยตนเองแล้ว แต่ก็มีภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการมอบวิชาความรู้ เพื่ออนุรักษ์งานปูนปั้นมิให้สูญหายและยังคงอยู่เคียงคู่จังหวัดเพชรบุรีตลอดไป

การประสานและเชื่อมโยงการทำงานกับภาคีการพัฒนาในพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

“เป็นตัวกลางประสาน เชื่อมโยงความต้องการของชุมชนกับหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่ นำปัญหา
ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์จากการทำงานมาช่วยเสริมหรือเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน
ของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่บ้านเกิดให้ดีขึ้นสืบไป”

นายนคร คำธิตา ประธานวุฒิสานาคารสมอง จังหวัดเชียงราย

นายนคร คำธิตา ขับเคลื่อนการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็งที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนในพื้นที่ ตามแนวทางที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนพัฒนาจังหวัดเป็นหลัก ด้วยการเป็นตัวกลางประสาน เชื่อมโยงความต้องการของชุมชนกับหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น การสร้างเครือข่ายยุติธรรมชุมชน โดยประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมายเบื้องต้นแก่แกนนำชุมชนและประชาชนทั่วไป และจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ต่อยอดสู่การจัดตั้งต้นแบบเครือข่ายยุติธรรม

ชุมชน และขยายการทำงานเป็นสวัสดิการชุมชน ที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบและบริหารจัดการตนเองได้ สร้างความเชื่อมั่นแก่คนในชุมชน การส่งเสริมด้านการศึกษาด้วยศิลปะ วัฒนธรรม และภาษาที่หลากหลายและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และการสร้างภูมิคุ้มกันของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยประสานงานกับสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และมหาวิทยาลัยในพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาและสร้างหลักสูตรการพัฒนาอาชีพเสริมและความรู้ด้านภาษา รวมถึงส่งเสริมโครงการหรือหลักสูตรอบรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัดเชียงราย คือการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเชียงราย ทั้งนี้ ได้ประสานกับหอการค้าจังหวัดเชียงราย สำนักงานจังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตำบล และแกนนำชุมชน ให้เกิดเวทีพูดคุยแลกเปลี่ยน และกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ

ฝายมีชีวิต

“ก้นชีวิตสู่ธรรมชาติ ก้นชีวิตสู่ชุมชน สร้างสัมพันธ์ของครอบครัวให้แข็งแรง
กลับคืนสู่อ้อมกอดอันอบอุ่นอีกครั้ง”

วุฒิสภาวุฒิสภาวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา
ตระหนักถึงปัญหาน้ำท่วมอย่างหนักในฤดูน้ำหลากและ
แห้งเหือดในฤดูแล้ง ที่เป็นผลมาจาก “การเปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ” และสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ไม่สามารถ
สร้างเขื่อนใหญ่หรืออ่างเก็บน้ำได้ จึงต้องหาวิธีบริหาร
จัดการทรัพยากรน้ำ พัฒนาและฟื้นฟูความหลากหลาย
ทางธรรมชาติ และระบบนิเวศคลองให้กลับคืนมา
โดยในปี ๒๕๕๔ สมาชิกวุฒิสภา ๓ ท่าน ประกอบด้วย
นายสมเดช คงแก้ว อดีตนักป่าไม้ ได้คิดค้นการสร้าง
ฝายมีชีวิตตามแนวพระราชดำริ “รักษาธรรมชาติ
โดยใช้ธรรมชาติ” **ดร.ดำรง โยธารักษ์** และ**นายศักดิ์พงษ์
นิลไพรัช** คิดหาวิธีการทำประชาเข้าใจในการปลูก
จิตสำนึกให้ชาวบ้านลุกขึ้นมาจัดการตนเอง ตามแนว
พระราชดำริ “การระเบิดจากภายใน” โดยสร้างฝาย
มีชีวิตตัวแรกที่ ต.ไชยมนตรี อ.เมือง จ.นครราชสีมา
เพื่อเป็นต้นแบบในการแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม
และปลูกจิตสำนึกในการจัดการตนเองของชุมชน
เพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืน

กลุ่มวุฒิสภาได้ร่วมกับชุมชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น และภาคีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำ
และภัยพิบัติ อาทิ กองทัพบก ๔ สโมสรไลออนส์

นายศักดิ์พงษ์ นิลไพรัช วุฒิสภาวุฒิสภาวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา

สถาบันการเรียนรู้เพื่อการจัดการตนเอง มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และ
ภาคประชาชน จัดทำประชาพิจารณ์โดยใช้เทคนิคกระบวนการเวทีประชา
เข้าใจ ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ระบบนิเวศ โดยให้ชุมชนร่วมกันตัดสินใจ
ในการสร้างฝายหรือไม่ ผลักดันให้ชุมชนสร้างฝายโดยไม่ใช้งบประมาณ
จากภาครัฐ เมื่อชุมชนตกลงสร้างฝาย วุฒิสภา จะร่วมกับชุมชนคัดเลือกพื้นที่
และจุดสร้างฝาย วางโครงสร้างและออกแบบ คำนวณวัสดุอุปกรณ์ การวัดความกว้าง
และความสูงของลำห้วย และคำนวณขนาดของฝาย โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม
นำวัสดุ อุปกรณ์ และแรงงานมาดำเนินการ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม
และความรู้สึกเป็นเจ้าของฝาย หากทรัพยากรมีไม่เพียงพอ ก็จะจัดกิจกรรม
ระดมทุนบริจาค เพื่อหางบประมาณมาสนับสนุนการสร้างฝาย โดยการเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดรายการวิทยุ “ฝายมีชีวิตทั่วไทย” ทางสถานีวิทยุ
สวท.นครราชสีมา คลื่น FM 93.50 MHz ทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์
ตั้งแต่เวลา ๐๕.๓๐-๐๗.๐๐ น. และจัดพิมพ์หนังสือ “ทรัพยากรน้ำ ฝายมีชีวิต”
และ “เรื่องเล่าจากคนบ้าสร้างน้ำ” เมื่อสร้างฝายแล้ว ชุมชนจะตั้งคณะทำงาน
ดูแลและกำหนดแผนการบำรุงรักษา ซึ่งมีการติดตามการดำเนินงานและ
ให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

ความสำเร็จของฝายมีชีวิต คือ พื้นดินมีความชุ่มชื้น เรือกสวนไร่นา
มีน้ำตลอดทั้งปี สัตว์น้ำเพิ่มขึ้น ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น คนมีน้ำสะอาด
ในการอุปโภคบริโภค ครอบครัวมีกิจกรรมสัมพันธ์บริเวณฝาย เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวใหม่ในชุมชน ชุมชนกลับมามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รวมทั้ง
ระบบนิเวศคลองมีความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
อีกทั้งบุคคลภายนอกและหน่วยงานในท้องถิ่นเริ่มให้ความสำคัญกับ
การสร้างฝายมีชีวิตมากขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้ในชุมชนของตน เกิดเครือข่าย
ครูฝายที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เรื่องฝายมีชีวิต โดยมีจังหวัดนครราชสีมา
เป็นต้นแบบความสำเร็จการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นรูปธรรม นำไปสู่
การขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ กว่า ๔๕ จังหวัด จำนวน ๙๙๕ ฝาย

สงขลาเมืองสมุนไพร

“ชาวบ้านรื้อฟื้นองค์ความรู้ตำรับยาโบราณ อนุรักษ์สมุนไพรพื้นบ้าน

และแพทย์แผนไทย รู้จักคุณค่าของป่า และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ เกิดเป็นคลังสมุนไพร
ในชุมชน สร้างงาน สร้างรายได้ ลดภาระค่าใช้จ่าย และต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไป”

นายปราโมทย์ ชักกล่อมสง ผู้เชี่ยวชาญด้านแพทย์แผนไทย มีแนวคิดที่จะส่งเสริมและพัฒนาสมุนไพรไทย ด้วยการปลูกและขยายพันธุ์ให้เพียงพอต่อความต้องการใช้สมุนไพรเป็นทางเลือกในการรักษาของชุมชนมากขึ้น และตระหนักในคุณค่า ความสำคัญ และร่วมกันอนุรักษ์ภูมิปัญญาภาคใต้ให้คงอยู่ในท้องถิ่นสืบไป โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ร่วมกับกลุ่มวุฒิสาฯ จัดทำ **“โครงการพัฒนาสมุนไพรเพื่อชีวิตสู่โรงเรียนและชุมชน”** ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

นายปราโมทย์ ชักกล่อมสง วุฒิสาสนาการสมอง จังหวัดสงขลา

จากกองทุนภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ดำเนินการในโรงเรียนเกาะแก้วพิทยาสรรค์ ต.เกาะแก้ว พื้นที่ ๑๒.๓ ไร่ ในการให้ความรู้ ปลูกสมุนไพรต่าง ๆ แก่เกษตรกรที่สนใจ และแปรรูปทำยาสมุนไพร มีเครือข่ายร่วมดำเนินงาน เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา สมาพันธ์แพทย์แผนไทยภาคใต้ สมาคมเภสัชและอายุรเวชแผนโบราณ จังหวัดสงขลา เกษตรอำเภอเมืองสงขลา และชุมชน เป็นต้น

ต่อมา ในปี ๒๕๕๗ ได้ย้ายพื้นที่ดำเนินการไปที่สถาบันพัฒนาการศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคใต้ ต.เขารูปช้าง จำนวน ๙.๖ ไร่ บริเวณเขาเทียมตา ปลูกสมุนไพรหายากมากกว่า ๒๐๐ ชนิด สร้างเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านสมุนไพร โดยกลุ่มวุฒิสาฯ ได้ประสานและบูรณาการโครงการกับแผนพัฒนาระดับจังหวัด ทำให้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด เกิดผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม เช่น ศูนย์สมุนไพรเขาเทียมตา การส่งเสริมระบบนิเวศ เป็นต้น และเผยแพร่ผลงานในเว็บไซต์ ปัจจุบันมีการก่อตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนมัลเบอร์รี่ เพื่อสุขภาพชุมชนเชิงเขาเทียมตา

การขับเคลื่อนงานของวุฒิสาฯ ส่งผลให้ชาวบ้านเกิดการรื้อฟื้นองค์ความรู้ตำรับยาโบราณ อนุรักษ์สมุนไพรพื้นบ้านและแพทย์แผนไทย ส่งเสริมการปลูก/การใช้จนเกิดเป็นคลังสมุนไพรในชุมชน เพื่อการพึ่งพาตนเองด้านการรักษาพยาบาล และเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาพื้นบ้านในชุมชน ตลอดจนพัฒนาแพทย์แผนไทยให้เป็นทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพชีวิต อันเป็นการกระจายโอกาสการประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดภาระค่าใช้จ่าย กระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และต่อยอดเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

“ผลที่ได้รับจากการทำธนาคารน้ำใต้ดิน คือ ทำให้พื้นที่รอบด้านมีความชุ่มชื้น

อุดมสมบูรณ์ ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาดิน และพัฒนาในหลายด้าน อาทิ

ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังพัฒนาให้เป็น

แหล่งเรียนรู้ครบวงจรในเรื่องของธนาคารน้ำใต้ดินอีกด้วย”

ธนาคารน้ำใต้ดิน

ผศ.อาคม วามะธุน วุฒิสาสนาการสมอง จังหวัดอุบลราชธานี

วุฒิสาสนาการสมอง จ.อุบลราชธานี ได้รวมกลุ่มกันดำเนินโครงการธนาคารน้ำใต้ดิน ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนงานตามทฤษฎีของพระนิเทศศาสนคุณ (หลวงพ่อดม สิริปัญโญ) เจ้าอาวาสวัดบุญเรืองสุวรรณาราม และเผยแพร่แนวคิดและให้การอบรมแก่ผู้สนใจ โดยนำหลักการเติมน้ำเข้าสู่ระบบน้ำใต้ดิน อันเป็นการเพิ่มปริมาณน้ำใต้ดินและความชุ่มชื้นบริเวณโดยรอบ และบริหารจัดการน้ำมาใช้ในการเกษตร อุปโภคบริโภค และ แก้ไขปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้งได้อย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ ได้ร่วมกับสถาบันวิจัยนิเทศศาสนคุณ ดำเนินการศึกษาและวิจัยเทคโนโลยีการทำธนาคารน้ำใต้ดินแห่งแรกใน ต.เก่าขาม อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี และขยายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และทั่วประเทศ ที่มีปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วมมายาวนาน

โดยบูรณาการงานร่วมกับภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคประชาชน **สิ่งที่สำคัญ**คือการเลือกพื้นที่ที่เหมาะสมในการสร้างบ่อส่งน้ำและตักน้ำให้ไหลลงสู่ใต้ดินในทิศทางที่รับน้ำจากน้ำฝน และคำนึงถึงหลักธรรมชาติในการเดินทางของน้ำใต้ดินภายใต้แรงโน้มถ่วง

ของโลก ที่มีลักษณะกระจายออกเป็นรัศมีวงกลม

ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง บ้านทุ่งไຕ๊ะหิยะ

“การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง บ้านทุ่งไຕ๊ะหิยะ ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และรวมกลุ่มขับเคลื่อนชุมชนอย่างต่อเนื่องในทุกมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งจัดตั้งเป็นฐานเรียนรู้และขยายผลไปยังชุมชนอื่น”

นายทวี แสนแก้ว วุฒิสภาธนาคารสมอง จังหวัดพัทลุง

วุฒิสภาธนาคารสมอง จังหวัดพัทลุง เริ่มขับเคลื่อนการพัฒนาบ้านทุ่งไຕ๊ะหิยะ หมู่ที่ ๘ ต.โคกสัก อ.บางแก้ว ให้เป็นชุมชนจัดการตนเองอย่างยั่งยืน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยนำความรู้เรื่องชุมชนจัดการตนเองมาหารือกับเกษตรกรอำเภอบางแก้ว เพื่อคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายและดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่าย จากนั้นวุฒิสภาฯ ลงพื้นที่ร่วมประเมินความพร้อมของผู้นำชุมชนและชาวบ้าน ถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการตนเองให้ชุมชน และจัดประกายความคิดให้กับชุมชน ด้วยการจัดประชุม/เวทีร่วมกับผู้นำชุมชน และหารือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรอำเภอบางแก้ว เช่น การนำเสนอและวิธีการดำเนินโครงการ ผลดีผลเสีย การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน บทบาทของภาคีเครือข่าย เป็นต้น ต่อมาผู้ใหญ่บ้านได้แจ้งเรื่องดังกล่าวให้ชาวบ้านได้รับทราบในการประชุมประจำเดือนของหมู่บ้าน และที่ประชุมเห็นควรเข้าร่วมขับเคลื่อน เพื่อพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น

วุฒิสภาฯ ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานภาคีเครือข่าย เริ่มตั้งแต่การให้ชุมชนรวบรวมข้อมูลหมู่บ้านทั้งหมด แล้วนำวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหา และความต้องการของชุมชน ด้วยการทำ SWOT Analysis การเสนอและจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ และจัดทำแผน/ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชุมชน รวมทั้งการจัดทำธรรมนูญชุมชน เพื่อใช้เป็นกฎ กติกา ในการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และเกิดความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชน เช่น การห้ามยิงปืน ห้ามจับสัตว์น้ำ ห้ามเล่นการพนัน ชาวบ้านต้องเข้าร่วมประชุมในเรื่องสำคัญของชุมชน

เป็นต้น ซึ่งวุฒิสภาฯ จะให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาและประสานกับภาคีเครือข่าย อาทิ พัฒนาชุมชนอำเภอ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ในการให้ความรู้เพิ่มเติมในการประกอบอาชีพและด้านอื่น ๆ ตามความต้องการของชุมชน อาทิ การเลี้ยงผึ้งโพรง เศรษฐกิจพอเพียง โครงการสัมมาชีพ การบูรณาการทุนสู่ครัวเรือนหนึ่งสัญญา ภาษาอังกฤษ จักสาน และสาร์ทฟาร์มเมอร์ โดยการจัดเสวนา “กินน้ำชาให้ได้เรื่อง” ร่วมกับเครือข่ายคนพอเพียง อำเภอบางแก้ว และแกนนำชุมชน ขับเคลื่อนการพัฒนาบ้านทุ่งไຕ๊ะหิยะ จนเกิดคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือสภาผู้นำ ทำหน้าที่บูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน บริหารกิจกรรมที่ดำเนินการในหมู่บ้าน ร่วมกับองค์กรอื่น และขับเคลื่อนงานโครงการ/กิจกรรมพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปัจจุบัน วุฒิสภาฯ ลงพื้นที่ครั้งละ ๒-๓ คน เพื่อติดตามความก้าวหน้าให้คำปรึกษา แนะนำ และแก้ไข้ปัญหาของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อให้การขับเคลื่อนงานบังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

การขับเคลื่อนชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเองบ้านทุ่งไຕ๊ะหิยะ ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และได้รับรางวัลต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น รางวัลชุมชนต้นแบบการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามโครงการไทยนิยมยั่งยืนประจำปี ๒๕๖๑ ระดับจังหวัด ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รางวัลศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดีเด่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เขตตรวจราชการกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย จากกรมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ต่อจากหน้า ๑๖

ตามแรงเหวี่ยงของโลก โดยการดูดบอบาดาลเพื่อให้น้ำฝนไหลลงบ่อดินที่เก็บอยู่ในชั้นหินอุ้มน้ำ และมีน้ำสะสมอยู่ใต้ดิน หมุนเวียน และเคลื่อนที่ตลอดเวลาตามเส้นทางเดินน้ำใต้ดิน เกิดเป็นธนาการน้ำใต้ดิน

สำหรับการดูดบอบธนาการน้ำใต้ดินมี ๒ แบบ คือ **แบบเปิด** ขุดบ่อบขนาดประมาณ ๒๐x๔๐ เมตร ขุดผ่านชั้นดินเหนียวไปถึงระดับชั้นหินอุ้มน้ำที่ระดับประมาณ ๗-๑๐ เมตร ความลาดชัน ๔๕ องศา บรรจุน้ำได้ ๓,๓๐๐ ลบ.ม. และ**แบบปิด** โดยการขุดหลุมเป็นรูปสี่เหลี่ยมหรือวงกลม กว้าง ๓๐-๑๐๐ ซม. ลึก ๑.๒๐-๑.๕๐ เมตร หรือตามความเหมาะสม ตั้งท่ออากาศตรงกลางบ่อ พร้อมนำวัสดุ เศษอิฐ หิน ทราช หรือเศษวัสดุที่ไม่ย่อยสลายใส่ลงในบ่อ แล้วนำหินโรยทับจนเสมอบากบ่อ

ผลที่ได้รับจากการทำธนาการน้ำใต้ดิน คือ ป้องกันปัญหาน้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง

ดินบริเวณที่ทำธนาการน้ำใต้ดินเกิดตาน้ำ มีความชุ่มชื้นและอุ้มน้ำ และพื้นที่โดยรอบมีความชุ่มชื้นและอุดมสมบูรณ์ รวมทั้งพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ธนาการน้ำใต้ดินแบบครบวงจร

หมู่บ้านยามชายแดนประโยชน์สุขสู่ปวงประชา

“ถ่ายทอดศาสตร์พระราชา และพัฒนาพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรมในหมู่บ้านยามชายแดนในหลายจังหวัด น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างจิตสำนึก ในการเป็นเจ้าของพื้นที่ มุ่งเน้นให้สมาชิกในชุมชน พออยู่ พอกิน และพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งฝึกอบรมการเฝ้าระวัง และป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่ปกติในพื้นที่ชายแดนของทุกภาคส่วน เพื่อแจ้งเตือนภัยให้กับหมู่บ้านเครือข่าย ทำให้ชุมชนเกิดความรัก สามัคคี มีความเป็นปึกแผ่น มั่นคง และเข้มแข็ง”

พล.อ.วินัย ทันศรี วุฒิสภาคารสมอง จังหวัดลำพูน

พล.อ.วินัย ทันศรี ได้ถวายงานพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในการเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานกำลังใจแก่ทหารและตำรวจ และทรงทอดพระเนตรเห็นความทุกข์ยากของราษฎร จึงพระราชทานแนวทางและวางรากฐานศาสตร์การพัฒนาแบบองค์รวม เพื่อสร้างความมั่นคงในพื้นที่บริเวณแนวชายแดน ควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่สูง โดยให้กองทัพภาคที่ ๓ นำชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่กระจัดกระจายบริเวณเชิงดอยต่าง ๆ มารวมตัวกันเป็นหมู่บ้าน เรียกว่า “หมู่บ้านยามชายแดน ภายใต้โครงการหมู่บ้านยามชายแดนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เช่น

บ้านมะโอโ๊ะ๊ะ ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก บ้านปางคอง ต.นาปู่ป้อม อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน เป็นต้น

หลังจากเกษียณการทำงานแล้ว ตั้งใจและอุทิศตนที่จะทำงาน **ตอบแทนพระองค์ท่าน** โดยการถ่ายทอดศาสตร์พระราชา และพัฒนาพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในหมู่บ้านยามชายแดนในหลายจังหวัด เช่น เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก น่าน และอุดรดิตถ์ เป็นต้น โดยเน้นการแก้ไข ปัญหาปากท้องในอันดับแรก ปลูกต้นไม้และสร้างฝายชะลอน้ำ เพื่อสร้างความชุ่มชื้นในพื้นที่ ส่งเสริมการประกอบอาชีพด้วยการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทาง ดำเนินการพัฒนาใน ๒ ด้าน คือ **การพัฒนาพื้นที่** มุ่งเน้นให้สมาชิกในชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และฝึกอบรมการเฝ้าระวังและป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่ปกติ เพื่อแจ้งเตือนภัยให้กับหมู่บ้านเครือข่าย และ**ยุทธศาสตร์การพัฒนา** โดยจัดพื้นที่ในลักษณะหมู่บ้าน ให้ทหารที่ปลดประจำการและทหารกองต่าง ๆ ทำมาหากินในพื้นที่ชายแดน เพื่อสร้างความมั่นคงและปลอดภัยในพื้นที่ ซึ่งได้ทำงานร่วมกับชาวบ้าน หน่วยงานทหาร และวุฒิสภาฯ จ.เชียงใหม่ เชียงราย และลำพูน

ต่อมาได้ขยายผลจัดตั้ง**กลุ่มเครือข่ายวุฒิสภาฯ** ชาติพันธุ์ไทยภาคเหนือตอนบน โดยสรรหาปราชญ์ชาวบ้านของชนเผ่า นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยกันดูแลและรักษาป่าต้นน้ำ ตามแนวทางของศาสตร์พระราชา อาทิ ชมรมอาสาสมัครปลูกป่าและป้องกันไฟป่าภาคเหนือ สมาคมปกาเกอะญอเพื่อพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านยามชายแดน ทำให้การทำงานมีความต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม **เกิดประโยชน์กับคนในพื้นที่ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ** และสร้างความมั่นคงในพื้นที่ อีกทั้งได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การพัฒนาเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านอรุโณทัย เป็นที่เรียนรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่คล้ายคลึงกันให้แก่ชุมชนอื่น รวมถึงช่วยเหลือหรือสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ตามความสามารถของกลุ่มวุฒิสภาฯ **ในบทบาทเป็นผู้หนุนเสริมและเติมเต็มงานของจังหวัดให้ครบถ้วนสมบูรณ์**

SDG Lab การขับเคลื่อนปฏิบัติการภาคีเครือข่ายฉะเชิงเทราเมืองยั่งยืน สู่ภาคตะวันออกยั่งยืน

“สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้ของผู้คนในกลุ่มลุ่มน้ำบางปะกงให้เข้มแข็ง
ขยายจากฉะเชิงเทราเมืองยั่งยืน สู่ภาคตะวันออกยั่งยืนต่อไป”

นายเจษฎา มิ่งสมร ประธานมูลนิธิอาสาสมัครมอง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชมรมมูลนิธิอาสาสมัครมอง จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายการพัฒนา พร้อมจัดทำข้อตกลงและแผนปฏิบัติการปี ๒๕๕๙-๒๕๖๐ ในการขับเคลื่อน/ปฏิบัติงานของชมรมมูลนิธิอาสาฯ และพัฒนาแนวทางการทำงาน โดยในปี ๒๕๖๑ ได้เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาของประเทศและวาระการพัฒนาของโลกคือ ยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยร่วมกับ สศช. และ มพท. ขับเคลื่อนปฏิบัติการภาคีเครือข่าย “ฉะเชิงเทราเมืองยั่งยืน” (SDG Lab) ด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ SDGs และความเชื่อมโยงระหว่าง SDGs กับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ให้มูลนิธิอาสาฯ และเครือข่ายการทำงาน รวมทั้งร่วมกันกำหนดเป้าหมายและจัดทำแผนปฏิบัติการ “ฉะเชิงเทราเมืองยั่งยืน” โดยพิจารณาจากประเด็นสำคัญในการพัฒนา (Pain point) และวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ ที่ทรัพยากร วัฒนธรรม และวิถีชีวิต รวมถึงแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา

มูลนิธิอาสาฯ ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกพื้นที่ อาทิ จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานทรัพยากรน้ำ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฉะเชิงเทรา สถาปนิกรูปแห่งชาติ สำนักงานการประสานสนับสนุนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาวะรองรับสังคมสูงวัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยรังสิต สภาองค์กรชุมชน สมัชชาแปดริ้วเมืองยั่งยืน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดฉะเชิงเทรา เครือข่ายเพื่อนตะวันออก ชมรมลำพูบ้านโพธิ์ มูลนิธิธรรมสิ่งแวดล้อมสถาบันสื่อเด็กและเยาวชน (สสย.) กลุ่มละครเพื่อการเรียนรู้บางพล่ย เครือข่ายการปลูกป่าและผู้นำชุมชนจาก ๖ จังหวัดภาคตะวันออก โรงเรียนเทศบาล ๒ พระยาศรีสุนทรไวยหารฯ มีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ จัดทำธรรมนูญตำบลน่าอยู่ “ธรรมนูญตำบล ๘ ริ้ว” ผลักดันนโยบายด้านสังคมสูงวัยเข้าสู่แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตในระดับจังหวัด และสื่อสารให้สังคมตระหนักเรื่องสังคมสูงวัยที่คนทุกวัยต้องมีส่วนร่วมในการออกแบบสังคมร่วมกัน การพัฒนาทักษะภาษาไทยด้วยหลักการสอนของพระยาศรีสุนทรไวยหาร (น้อย อาจารย์ยางกูร) การอนุรักษ์ลุ่มน้ำบางปะกง โรงเรียนธนาคารต้นไม้ อนุรักษ์การเพิ่มพื้นที่ป่า วิถีเกษตรกรรมยั่งยืนด้วยการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์ครบวงจร การท่องเที่ยวชุมชนวิถีตะวันออก “โครงการตะวันยิ้มสืบสานชุมชนตะวันออก หยั่งรากบางปะกง” พื้นที่อำเภอบ้านโพธิ์

อีกทั้งมูลนิธิอาสาฯ ฉะเชิงเทรา ได้เชื่อมโยงการทำงานกับมูลนิธิอาสาฯ ๗ จังหวัดภาคตะวันออก และภาคีเครือข่าย ๘ จังหวัดภาคตะวันออกได้ยกระดับการขับเคลื่อนงานในระดับจังหวัดมาสู่การบูรณาการการทำงานร่วมกันในระดับภาค โดยร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการ “ภาคตะวันออกยั่งยืน” ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสร้างรากฐานที่สมดุลและยั่งยืน (๒) การก้าวสู่การเป็นเกษตรสมัยใหม่ที่ใช้นวัตกรรมกับการสร้างความมั่นคงทางอาหารที่ยั่งยืน (๓) การพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน (๔) การท่องเที่ยวโดยชุมชนวิถีใหม่ และ (๕) ยกระดับการเรียนรู้บนฐานชุมชน และทำงานในลักษณะองค์ความรู้ขับเคลื่อนการพัฒนาในพื้นที่ที่สนับสนุนการพัฒนาตามยุทธศาสตร์จังหวัด แผนพัฒนาภาคตะวันออก แผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับ SDGs เพื่อให้ขบวนการขับเคลื่อนภาคตะวันออกยั่งยืน ชุมชนและคนในพื้นที่มีความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

ดังนั้น **บทบาทที่สำคัญของมูลนิธิอาสาฯ ภาคตะวันออก** คือ การสร้างผู้นำร่วม สร้างเครือข่ายความร่วมมือในระยะยาว และเชื่อมร้อยการทำงานในระดับภาค ร่วมกับภาคีเครือข่ายภายในและภายนอกพื้นที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการขับเคลื่อนงาน “ภาคตะวันออกยั่งยืน”

ผลการดำเนินงานของธนาคารสมองให้สาธารณชนรับทราบ และเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากขึ้น และ**แปด** ความรู้ที่ได้รับจากนิทรรศการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ (๔.๔๘) ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใน ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. ผลงานวุฒิสภา ควรนำเสนอผลงานของวุฒิสภาในระดับภาค และผลงานที่เด่นทั้ง ๒๑ ด้าน ๆ ละ ๑ แห่ง พร้อมทั้งมีผู้แทนวุฒิสภา นำเสนอนิทรรศการจากพื้นที่

๒. การประชาสัมพันธ์และการเตรียมความพร้อม ควรประชาสัมพันธ์งานของวุฒิสภาให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถสมัครเป็นวุฒิสภา และควรส่งหนังสือเชิญล่วงหน้าให้นานขึ้น มีการเตรียมความพร้อมการเข้าร่วมประชุมแบบ Online มากขึ้น และให้มีการบรรยายผลงานของวุฒิสภาที่เป็นตัวอย่างก่อนเริ่มงาน

๓. การจัดงาน ควรจัดงานในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ในทุกปี หรือทุก ๒ ปี และจัดแบบ Onsite เมื่อสถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติ รวมทั้งมีการจัดงานยกย่องชมเชยวุฒิสภา ที่ดีเด่น และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมงานทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง

๔. การจัดการ สสช. ควรเสนอคณะรัฐมนตรีกำหนดให้วันที่ ๑๑ สิงหาคม เป็น “วันธนาคารสมองแห่งชาติ” และมูลนิธิพัฒนาไทยควรสนับสนุนงบประมาณให้ธนาคารสมองแต่ละจังหวัดจัดงานในวันดังกล่าว เพราะกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่

นับได้ว่า การจัดประชุม “๒๐ ปี ธนาคารสมอง พลังอาสาสร้างสังคมที่เท่าเทียม” ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ทุกภาคส่วนของประเทศตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของวุฒิสภาธนาคารสมอง ซึ่งเป็นผู้สูงอายุที่เป็นพลังทางสังคมของประเทศ ที่อุทิศแรงกายแรงใจ นำความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการให้ความช่วยเหลือและพัฒนาชุมชน สังคม ประเทศชาติ และประชาชน ให้มีความเจริญก้าวหน้า และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งจะมุ่งมั่นสนองพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง อย่างเต็มกำลังความสามารถและสานต่อพระราชปณิธานของพระองค์สืบต่อไปตราบนานเท่านาน

วุฒิสภาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่าง ๆ สามารถส่งมาที่

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กทม. ๑๐๑๐๐ หรือ

brainbank@nesdc.go.th

๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๖, ๓๕๒๔

๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๑๑๒๗

Brainbank NESDC-ธนาคารสมอง สภาพัฒน์

<http://brainbank.nesdc.go.th>

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาตที่ ๑๔/๒๕๒๑

ปณ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จ่าหน้าไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๔๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๔๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๑๑๒๗ เว็บไซต์ <http://brainbank.nesdc.go.th>